

La crisi dels drets de la infància

El 20 de novembre es va celebrar el Dia Mundial de la Infància. La data té un gran valor simbòlic perquè representa un doble aniversari: el de la Declaració Universal dels Drets de l'Infant, aprovada el 1959, i el de la Convenció dels Drets de l'Infant, aprovada el 1989, ambdues per l'Assemblea General de les Nacions Unides. El vincle entre drets i infància respon a la voluntat i el compromís de protegir els nens i les nenes de la vulnerabilitat que en molts aspectes vitals comporta el fet de ser menor. D'una banda, s'hi inclouen drets orientats a garantir l'accés als recursos bàsics, com a la vida, la família, l'educació, la salut, la nutrició, el vestit, l'habitatge, el descans, el joc o la informació. I, de l'altra, s'hi preveu la necessitat de protegir la infància de determinades situacions especialment perilloses, com els conflictes armats, la violència, el treball infantil, l'exploració econòmica o la privació de llibertat. Fins fa ben poc, el caràcter mundial de la Convenció del Drets de l'Infant permetia contextualitzar determinats drets que es donaven absolutament per descomptats en el context de les societats occidentals desenvolupades. Desgraciadament, la irrupció de la crisi ha impregnat d'actualitat molts d'aquests drets bàsics en el nostre entorn més immediat. Tot plegat obliga a preguntar-se quines són les línies vermelles que no es poden traspasar en relació als drets i la infància.

La irrupció de la crisi ha impregnat d'actualitat molts dels drets bàsics de la infància en el nostre entorn més immediat

De tots els recursos als quals cal garantir que els infants accedeixin, la nutrició emergeix com una qüestió primordial i bàsica per la seva incidència directa en altres àmbits: sense una bona alimentació és difícil garantir bona salut, bones condicions en el procés educatiu o un estat d'ànim propiciu al joc. Des de la crisi econòmica, la garantia del dret a la nutrició dels infants ha entrat en crisi. A l'agost el Síndic de Greuges va publicar l'*Informe sobre la malnutrició infantil a Catalunya*, on es recollia que uns 50.000 nens i nenes pateixen privacions materials que afecten la seva alimentació (no es poden permetre determinats aliments). El mateix informe denunciava 751 casos de desnutrició en nens catalans, uns nens que no ingereixen els aliments necessaris per a un desenvolupament i creixement òptims. Al-

SARA MORENO

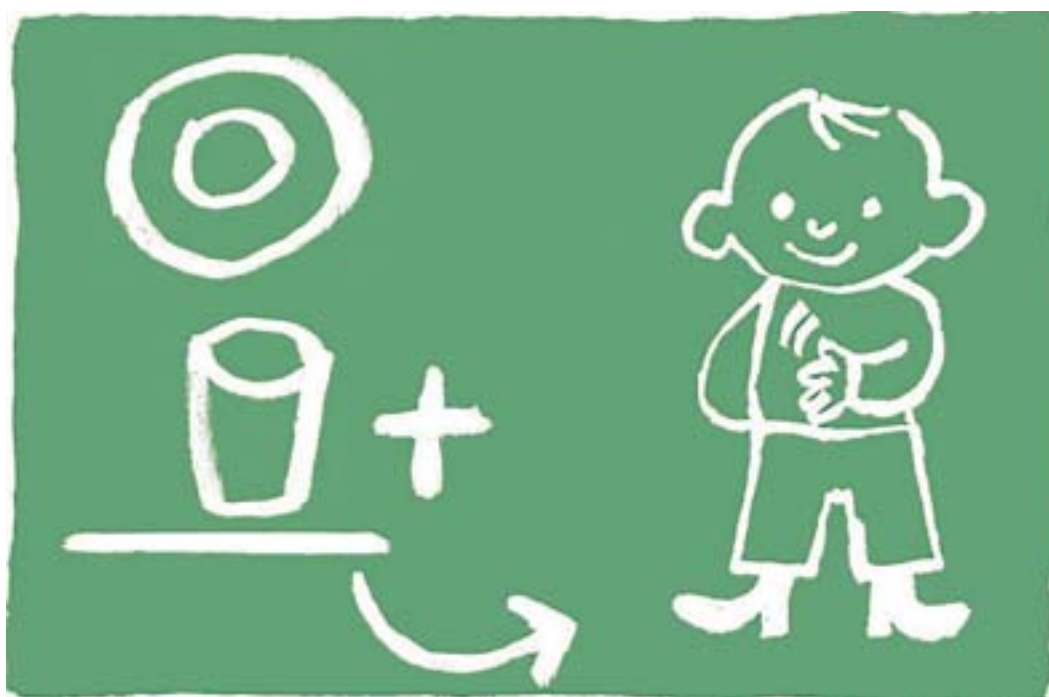
SOCIÒLOGA

guns pediatres van voler matisar que es tracta de casos de malnutrició i no de desnutrició, si bé no descartaven la desnutrició com una possibilitat de futur atès l'augment de la pobresa. Com a resposta, al setembre la conselleria d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya va anunciar que el Govern reservava una partida de 34 milions d'euros, 1,8 més que l'any passat, per atendre les necessitats de les beques menjador de l'alumnat d'infantil, primària i secundària. Però com és habitual en els darrers anys, el curs 2013/2014 va començar sense resoldre les sol·licituds de beques que les famílies havien fet el juny abans de finalitzar el curs 2012/2013. Fa dues setmanes, la Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya (Fapac) va fer públic un informe on es denunciava que 17.000 nens i ne-

nes, el 40% dels escolars, havien quedat exclosos de l'ajut malgrat patir una pobresa evident. A més, des de la Fapac es reclamava a les administracions transparència i celeritat per atendre els nens necessitats. A hores d'ara, i a un mes d'arribar a les vacances de Nadal, hi ha consells comarcals que encara no han resolt les sol·licituds de les beques menjador per a aquest curs, la qual cosa vol dir que hi ha nens i nenes que molt probablement pateixen carències alimentàries i que cada dia van a l'escola. Quan en aquests territoris es facin públiques les concessions de beques, caldrà esperar que el govern de la Generalitat faci el traspàs de diners als consells comarcals, els consells als ajuntaments i els ajuntaments a les AMPA de les escoles. Amb tot, l'experiència de cursos anteriors situa el pagament de les beques al mes de març, a tres mesos de finalitzar el curs.

La descripció d'aquesta realitat dibuixa un escenari amb suficient evidència empírica per afirmar que s'han traspassat les línies vermelles dels drets de la infància. Més enllà de si existeix o existirà desnutrició a Catalunya, hi ha nens i nenes catalans que no tenen possibilitat d'ingirir el que, segons l'Organització Mundial de la Salut, haurien de menjar per la seva edat. Per què el govern català no assumeix aquesta qüestió com una prioritat? Per què el govern català no assumeix la responsabilitat de garantir els drets dels infants, tal com reclama l'Assemblea General de les Nacions Unides?

A hores d'ara hi ha consells comarcals que encara no han resolt les sol·licituds de les beques menjador per a aquest curs

ARIANNE FABER